

Eduskunnan kesätauko on ovella

Helsingissä 24.6.2015

Eduskunnan viime viikkojen tärkein asia on ollut keskustelu pääministeri Sipilän hallitusohjelmasta. Hallitusohjelma on vaalikauden tärkein ohjelma, sillä se viitoittaa tien koko eduskuntakaudelle. Edellyttäen toki, että hallitus istuu koko kauden. Omassa täysistuntopuheenvuorossani pohdiskelin sitä, että yhteiskunnan sivistyksen taso mitataan paitsi koulutuksen ja tutkimuksen tasolla myös sillä, miten se kohtelee heikompiaan. Tällä mittarilla ei hallitus korkeita pisteitä saa. Pelkään pahoin, että hallituksen suunnitelmat vahvistavat Suomen kehitystä harvojen yhteiskunnaksi. Tätä kehityskulkua vastaan tahdon taistella.

Otetaan esimerkki ikäihmisistä. Työeläkeindeksit uhataan puolittaa, vanhuspalveluiden hoitajamitoitusta heikennetään ja takuueläkkeen toivottu korotus vesitetään eläkeläisten asumistuen heikennyksellä. Verohuojennuksia ei tämä hallitus eläkeläisille anna, mutta paljon lääkkeitä tarvitsevia rokotetaan korottamalla lääkkeiden omavastuuosuutta. Suuri joukko ikäihmisiä ajautuu todelliseen köyhyysloukkuun ja joutuu miettimään, ostaako ruokaa vai niitä lääkkeitä, kun molempiin ei enää raha riitä.

Talous pitää toki saada kuntoon, mutta sitä ei pidä tehdä kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kustannuksella. Aika irvokasta on, että suurituloisia kutsutaan vapaaehtoiisiin taloustalkoisiin, kun vähävaraiset joutuvat kiristämään vyötään pakolla. Kysymykseni hallitukselle kuuluukin: olemmeko siirtymässä pohjoismaisesta hyvinvointivaltiosta hyväntekeväisyysyhteiskuntaan?

Olemme kaikki yhtä mieltä hallituksen kanssa siitä, että Suomen menestys perustuu osaamiseen. Nyt hallitus aikoo kuitenkin tehdä suuria säästöjä koko koulutuskentältä. Koulutusmenoja karsitaan noin 600 miljoonaa euroa. Miten näin suuret koulutukseen kohdistuvat säästöt voivat auttaa Suomea nousuun? Otan esimerkiksi varhaiskasvatuksen, jonka osalta hallitusohjelma on erityisen paha pettymys. Pettymyksiä toki on tällä sektorilla paljon muitakin, alkaen opintotuen kiristyksistä ja yliopistoindeksien leikkauksista, joihin ei enää pitänyt koskea.

OECD:n mukaan euron sijoitus varhaiskasvatukseen tuottaa myöhemmin jopa seitsemän euroa, enemmän kuin mikään muu kasvatustai koulutus. Tästä ei hallitus kuitenkaan tunnu välittävän, vaan pelkästään varhaiskasvatuksesta säästetään 154 miljoonaa euroa subjektiivisen päivähoidon rajauksena ja ryhmäkokojen nostolla. Tuon OECD:n laskelman mukaan tämä tulisi aiheuttamaan seitsenkertaiset, siis yli miljardin euron, menetykset tulevaisuudessa.

Suomessa on kehitetty korkeatasoista esiopetusta jo 15 vuotta. Viime hallituskaudella uudistimme varhaiskasvatusta säätämällä varhaiskasvatustlain ensimmäisestä vaiheesta. Missä ovat hallitusohjelman kirjaukset varhaiskasvatustlain seuraavista uudistusaskelista, joita sivistysvaliokuntakin edellytti, ei kovin monta kuukautta sitten? Neljän lapsen äitinä tiedän, että

esiopetus on ainutlaatuinen elämänvaihe pienelle lapselle, ja se on pääsääntöisesti järjestetty päiväkotien kokopäiväisissä esiopetusryhmissä. Nyt hallitusohjelmassa esitetään esiopetuksessa olevan lapsen päivähoidon korvaamista edullisempaan kerhotoimintana. Tämä johtaa koulutuksellisen tasa-arvon romuttumiseen, sillä kerhotoiminnan järjestämisestä ei säädetä millään tavalla.

Yli 3-vuotiaiden päivähoitossa mitoitukset tiukkenevat niin, että seitsemän lapsen sijaan yhdellä hoitajalla on jatkossa kahdeksan lasta hoidettavanaan. Päivähoitoryhmien koko nousee siis 24 lapseen. Niistä tulee koululuokkien kokoisia, vaikka lapsi saattaa viettää varhaiskasvatuksessa jopa 10 tuntia päivässä. Laadun heikennyksistä huolimatta päivähoitomaksut kasvavat. On myös syytä huomata, että mitä enemmän ryhmässä on lapsia, sitä enemmän sairaudet tutkitusti lisääntyvät ja tätä kautta myös vanhempien työstä poissaolot, vaikka hallitus nimenomaan haluaisi lisätä niitä työssä läsnäoloja. Suuret ryhmät ovat riski myös erityislapsille, ja ne heikentävät heidän tulevaa koulussa selviytymistään eli juuri sitä osaamista, jota haluaisimme nimenomaan lisää.

Koulutuksen tulevaisuus aiotaan hallitusohjelmassa turvata modernisoimalla, digitalisaatiolla ja uudella pedagogialla, jotka ovat sinänsä oikein hyviäkin asioita. Ja vaikka seinien määrää ja oppilaitosten verkostoa ja niiden hallintoa optimoimalla voidaan säästöjä jonkin verran saada, johtavat näin suuret leikkaukset kuitenkin viime kädessä ja vääjäämättä opetusryhmien koon kasvuun, sillä valtaosa kasvatuksen ja koulutuksen kuluista koostuu nimenomaan opetushenkilöstön palkoista. Digitaaliset oppimateriaalit ja niihin liittyvä uudenlainen pedagogia ovat toki tulevaisuutta, mutta ne eivät voi kokonaan korvata perinteisiä menetelmiä ja kirjoja, eli tuskin oppimateriaalikuluisakaan säästöä loppujen lopuksi tulee, päinvastoin. Aapisia tarvitaan edelleen.

Varsinais-Suomessa Turun telakalla on nyt valoisat näkymät. Telakan omistajalla saksalaisella perheyhtiöllä Meyerilla on pitkät perinteet ja osaaminen laivanrakennuksessa. Sitoutuminen toiminnan kehittämiseen on luonut uskottavuutta myös markkinoilla, mikä on palkittu uusilla tilauksilla. Turun telakalla onkin nyt tilauskirjaa aina vuoteen 2020 asti ja tämä on tietenkin suuri ilouutinen Varsinais-Suomen työllisyydelle. Murheitakin talousalueella on. Murheellista on, että Sandvikin tuotannon päättyminen vie työpaikan sadoilta.

Näiden muutosten edessä onkin vaikea ymmärtää miksi hallitus niukentaa töllisyysmäärärahoja. Palkkatuki- ja starttirahojen loppuessa on edessä työhön johtavien polkujen mureneminen. Mahdolliset ansioturvan leikkaukset eivät synnytä uusia työpaikkoja tilanteessa, jossa työvoiman tarjontaa on jo roimasti yli kysynnän. Toimeentulon heikkeneminen johtaa päinvastoin varovaisempaan rahan käyttöön ja näkyy heikennyksenä kotimarkkinoilla. Tämä kehitys ei työllisyyttä paranna.

Täällä eduskunnassa valiokuntapaikat on nyt jaettu. Toiveeni toteutuivat eli saan jatkaa sivistysvaliokunnassa ja pääsin varajäseneksi tulevaisuusvaliokuntaan. Minut valittiin myös Arkadia-seuran johtokuntaan ja tulen toimimaan sen puheenjohtajana jälkimmäisellä kaksivuotiskaudella. Arkadia-seura yhdistää kansanedustajia, taiteilijoita ja kulttuurielämän edustajia keskustelemaan kulttuuripolitiikasta, toimimaan kulttuurin puolesta ja nauttimaan taiteesta ja tarjoaa tilaisuuden

verkostoitua ja profiloitua taiteen ja kulttuurin saralla. Kulttuuri onkin erityisen tärkeää näinä vaikeina aikoina, sillä se parantaa hyvinvointia. Tärkeintä on tietenkin huolehtia ihan kaikkien kansalaisten pääsystä kulttuurin pariin jo ihan arkisissa ympäristöissämme.

Eduskunta jää heinäkuun ensimmäisellä viikolla kesäistuntoauolle. Sen aikana osallistun ainakin 1.8. Sauvon elopäiville, 8.8. Askaisten kurkkumarkkinoille ja Mynämäen Laurin markkinoille ja 11.8. klo 18 Nummenmäen Sosialidemokraattien elojuhliin, jossa Tarja Halonen puhuu. Ehkäpä tapaamme näissä. Tavoitat minut myös alla olevin yhteystiedoin. Seuraavan uutiskirjeen kirjoitan syyskuussa syysistuntokauden alettua.

Oikein hyvää ja rentouttavaa kesää sinulle ja läheisillesi!

Eeva-Johanna

Eeva-Johanna Eloranta

kansanedustaja

Soita, tekstaa: +358 50 523 23 09

Kirjoita: eeva-johanna.eloranta@eduskunta.fi

Tutustu: www.eeva-johanna.net

FACEBOOK www.facebook.com/eevajohanna.eloranta

TWITTER @elorantaeevajoh

INSTAGRAM Eeva-Johanna Eloranta

Jos et halua jatkossa saada näitä uutiskirjeitä, kerrothan sen vastaamalla tähän viestiin.